

DESCHIDERA SPRE LUME A REVISTEI BIBLIOPOLIS

Vlad POHILĂ

Cine va spune că enunțul din titlu conține o metaforă, desigur, va avea dreptate. Însă chiar și cel care doar va deschide

BiblioPolis-ul, va remarca neapărat că sumarul e în trei limbi: română, engleză și rusă și iată deja o dovadă de deschidere, căci astfel și un necunoscător al limbii noastre, în care apare majoritatea absolută a materialelor incluse, deja își poate face o imagine despre demersul publicației.

La începuturile apariției revistei BiblioPolis, într-un număr a fost inserat un interviu cu directorul de atunci al Bibliotecii Congresului SUA, din Washington – recunoscută unanim ca cea mai mare, cea mai bogată, cea mai cuprinzătoare bibliotecă din lume, unde poți găsi chiar și ziare basarabene din anii '30 ai secolului trecut, dar și plachete de poezii sau culegeri de proză tipărite la Chișinău la răscrucea secolelor XX-XXI. Mai apoi, am publicat traducerea unui interviu cu directorul Bibliotecii de Stat a Rusiei, fosta Bibliotecă „Lenin”, cea mai mare și mai importantă bibliotecă din URSS, apoi din Rusia actuală și chiar din spațiul răsăritean actual. A urmat o amplă prezentare a Bibliotecii Naționale a Franței, care i-a avut cititori pe toți clasicii literaturii franceze, de la Rabelais și Molière la Maupassant, Hugo, Balzac, Flaubert, Baudelaire și pînă la Albert Camus, Alain Robbe-Grillet sau Jean-Paul Sartre. Mai apoi revista a publicat un serial dedicat Bibliotecii Naționale a Poloniei, precum și altor biblioteci mai vechi și mai noi din această țară. Astfel, prin prezentarea unor instituții-cheie din sfera bibliotecară a unor țări avansate, am încercat să familiarizăm cititorul nostru, în primul rînd pe angajații BM „B.P. Hasdeu”, cu starea de lucruri a domeniului pe alte meridiane, încercînd, totodată, să le insuflăm ideea că ei sînt o pîrticică a unui tot de rang global, că oamenii noștri nu numai prestează o muncă similară cu colegii lor din Europa de Vest, America de Nord sau din altă parte a lumii civilizate, dar sînt și promotorii unor principii și idealuri profund umane, prin care lumea este ajutată să se informeze, să se cultive, să devină mai bună și mai dreaptă.

Și dacă materialele amintite mai sus, de la debutul editorial al BiblioPolis-ului, purtau un mesaj cu precădere informativ-cognitiv, foarte curînd au prins a apărea în revistă și lucrări cu caracter academic, teoretic, și acestea însă avînd drept scop popularizarea unor jaloane importante ale evoluției științei biblioteconomice în lume. Vom aminti, în context, articolele despre contribuțiile în domeniu ale lui Shiyali Ramamrita Ranganathan (India) sau cele ale rusului Nikolai Rubakin, care a activat un timp în Franța, mai multe scrieri teoretice ale conaționalei noastre din SUA Hermina Anghelescu. Un număr special al revistei BiblioPolis (vol. 37, nr. 5), cuprinzînd articole, studii și cercetări pe tema Cultura informației ale unor bibliologi din 12 țări din Europa, America și Asia, a văzut lumina tiparului în 2010. Grație acestei ediții speciale, cititorii noștri – și mă refer acum la cei interesați la modul cel mai direct de domeniul biblioteconomic – au putut lua cunoștință de cele mai recente și mai valoroase demersuri, manifestări și evoluții ce se înregistrează pe mapamond în sferile cunoașterii, informării, lecturii, culturalizării maselor prin carte (inclusiv cartea și mass-media electronice) și prin intermediul bibliotecii.

De-a lungul deceniului ce s-a scurs, revista noastră a inserat mai multe articole, studii sau interviuri de natură să propage experiența avansată în domeniu din alte țări. De multe ori acestea au fost niște impresii pe care le-au cules angajații ai BM „B.P. Hasdeu” aflîndu-se în vizite de lucru sau pentru schimb de experiență, la stagii sau la conferințe tematice în Finlanda, Grecia, Ucraina, Israel, SUA, Rusia, Lituania, Polonia, Ungaria și alte țări.

Mai multe rubrici permanente din revista BiblioPolis găzduiesc diverse materiale cu caracter cognitiv, dar și analitic, despre literatura și cultura altor popoare, inclusiv despre activitatea editorială și cea bibliotecară din state europene, asiatice, americane. Astfel, la rubrica Cartea pe glob, cititorii noștri au putut găsi informații captivante și utile despre viața culturală, atît în plan diacronic, cît și sincron, din Armenia, Franța, Estonia, Serbia, Croația, Slovenia, Lituania, Bielorusia, Polonia, Cehia etc. La alte rubrici (Recenzii și consemnări, Impresii de lectură, Remember, Omagieri, Calendar, Eseu, Manifestări culturale etc.) au fost publicate articole despre destinul cărților, al bibliotecilor, cititorilor și lecturii în Ucraina, Rusia, țările baltice, țările scandinave, Italia, Spania, Marea Britanie. O modalitate de a familiariza cititorii cu starea lecturii la alte popoare este și omagierea unor personalități notorii ale scrisului, culturii sau artei din lume, doar se știe că un scriitor, un om de știință sau un artist veritabil are cea mai directă legătură cu cei care citesc, frecventează bibliotecile; cu cei care doresc să fie informați sau sînt pasionați de miraculosul univers al poeziei, prozei, dramaturgiei, istoriei și criticii literare. Vom aminti doar cîteva nume de celebri scriitori sau slujitori ai artelor care, cu diferite ocazii și în cele mai variate modalități, au beneficiat de generoase prezentări în paginile BiblioPolis-ului: Adam Mickiewicz, Feodor Dostoevski, Șalom Alehem, Guy de Maupassant, Charles Baudelaire, J.D. Salinger, Gabriel Garcia Marquez, Ingmar Bergman, Luciano Pavarotti, Andrei Voznesenski, Martin Buber, Iuri Lotman, Cinghiz Aitmatov, Lilli

Promet, Leons Briedis etc., alte zeci de nume celebre fiind amintite și / sau comentate în diverse contexte.

Am contribuit la realizarea dezideratului nostru de deschidere spre lume și publicând materiale referitoare la personalități de impresionantă anvergură ale culturii naționale, care sînt de neconceput în afara fenomenului literar, cultural, artistic, științific sau filozofic european ori chiar mondial: Mihai Eminescu, Nicolae Iorga, Mircea Eliade, Eugen Ionescu, Emil Cioran, Nicolae Titulescu, George Enescu, Eugen Doga, Emil Loteanu, Grigore Vieru...

În fine, în contextul aceleiași tendințe de a ne apropia cît mai mult de ritmurile contemporane ale vieții culturale de pe glob, am atras în rîndul colaboratorilor noștri și scriitori, ziariști, cercetători științifici sau plasticieni din alte țări, unii fiind conaționali de ai noștri, alții – străini familiarizați cu spiritualitatea românească: Dumitru Pădeanu și Elena Buică din Canada, Leons Briedis din Letonia, Sanda Golopenția din SUA, Teodor Buzu din Cehia, Gheorghe Cojocaru din Polonia, Dinu Ursu din Ucraina ș.a.

Deschiderea spre lume, spre inițiere și comunicare, spre schimb de experiență cu colegi de pe alte meridiane și paralele nu constituie un apanaj al revistei BiblioPolis, nici măcar o inițiativă strict individuală a redacției. Dimpotrivă: promovînd acest demers, noi nu am făcut decît să continuăm linia pe care o dezvoltă de mai bine de două decenii Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. În acest răstimp, biblioteca editoare a revistei a preluat creator tot ce este demn de urmat din activitatea instituțiilor bibliotecare din Europa și din lume, izbutind, în termeni record și prin

modalități minimal dureroase, să depășească închistarea ce caracteriza viața spirituală din imperiul sovietic. Este unanim apreciat efortul BM „B.P. Hasdeu” de a reabilita cartea națională, aceasta fiind neglijată, marginalizată, sfidată în anii de regim comunist. În acest scop, în cadrul BM din Chișinău au fost deschise nouă biblioteci de carte românească, iar în ansamblu pe rețea procentul de carte națională a crescut de la 7-8 la sută pînă la mai bine de jumătate din valoarea fondurilor. La fel de unanim însă este apreciată și experiența multiculturală dezvoltată la BM „B.P. Hasdeu”, inclusiv prin deschiderea și gestionarea cu succes a unor filiale sau centre de spiritualitate pentru minoritățile etnice din R. Moldova (rusă, ucraineană, evreiască, bulgară, găgăuză, polonă, bielorusă) sau care reprezintă limbi, literaturi și culturi cu vechi și solide tradiții în Europa de Vest (germană, engleză, franceză ș.a.). Astfel încît, revista noastră nu face decît să dezvolte, prin modalități specifice pentru mass-media contemporană, tot ce se acumulează mai bine, mai rațional și mai eficient la biblioteca editoare, BiblioPolis aducîndu-și în acest chip contribuția la păstrarea bunei imagini a Echipei „Hasdeu” în comunitatea locală și, de vreme ce, dincolo de hotarele naturale ale acesteia. Mulțumim, și pe această cale, tuturor celor care își aduc obolul la apariția ritmică și calitativă a revistei, poate cei mai valoroși autori ai noștri fiind angajați ai BM „B.P. Hasdeu”, mulți din „garda veche”, dar în creștere continuă – și din rîndul tinerilor ce au optat pentru specialitatea Biblioteconomie.

Vlad POHILĂ